

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **O. D.,** zastoupena JUDr. Janem Juračkou, advokátem, se sídlem Tovární 7, Znojmo, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2012, č. j. 34 Ad 2/2012 - 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 29. 9. 2011, č. j. x, bylo podle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, uloženo žalobkyni vrátit žalované vyplacené částky na starobním důchodu v celkové výši 144 066 Kč ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozhodnutí. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 12. 2011, č. j. X1, tak, že námitky se zamítají a uvedené rozhodnutí se potvrzuje.

Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 7. 2012, č. j. 34 Ad 2 /2012 - 21, tak, že se žaloba zamítá a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že obrana žalobkyně spočívající v tom, že v době přiznání vdovského důchodu měl Vojenský úřad sociálního zabezpečení sdělit žalované, že žalobkyně pobírá vdovský důchod, že se neorientuje v právních předpisech o sociálním zabezpečení, zejména v situaci

vyplácení dávek dvěma orgány sociálního zabezpečení, a proto se domnívala, že pobírá důchody oprávněně, je nedůvodná. Krajský soud zdůraznil, že žalobkyně svou ohlašovací povinnost řádně nesplnila při sepsání žádosti o starobní důchod dne 30. 12. 2005, ale ani poté, co jí bylo doručeno rozhodnutí o přiznání starobního důchodu. V žádosti sice uvedla, že je vdova, ale to, zda pobírá nějaký důchod prostřednictvím žádosti žalované, nesdělila, neboť uvedená rubrika zůstala nevyplněná - prázdná. Žádost o důchod žalobkyně podepsala. Z toho, co bylo uvedeno, krajský soud jednoznačně dovodil, že žalobkyně nesplnila svou oznamovací povinnost, že v době podání žádosti, ale ani zejména po doručení rozhodnutí a přiznání starobního důchodu neoznámila žalované, že je poživatelkou vdovského důchodu. Došlo tedy k naplnění alespoň jedné z podmínek ustanovení § 118 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. pro vznik odpovědnosti žalobkyně za přeplatek na důchodu. Krajský soud dále poukázal na to, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 Ads 35/2010 - 54, postačuje pouze zavinění v nedbalostní nikoliv úmyslné formě. Proto má plátce důchodu nárok na vrácení přeplatku na dávce starobního důchodu. Rozhodnutím žalované o povinnosti vrátit přeplatek na dávce starobního důchodu za období od 3. 10. 2006 do 31. 7. 2011 ve výši 144 066 Kč je tedy podle názoru krajského soudu v souladu se zákonem. Ve smyslu § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), byla proto žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatelka poukazuje na to, že již v rozhodnutí Ministerstva obrany České republiky, Vojenského úřadu sociálního zabezpečení ze dne 21. 7. 2011, sp. zn. 60902/2011/VB, se ve výroku mimo jiné uvádí, že podle § 115 zákona č. 582/1991 Sb. byla výplata starobního důchodu předána České správě sociálního zabezpečení, která stěžovatelce s účinností od 1. 1. 2006 přiznala starobní důchod. Z výroku citovaného rozhodnutí tedy vyplývá vzájemná informovanost orgánů sociálního zabezpečení. Nahlédnutím do kopie žádosti o starobní důchod podané dne 13. 1. 2006 stěžovatelka zjistila, že účetní, která s ní žádost o důchod sepisovala, se stěžovatelky nedotázala, zda pobírá jiný důchod a v žádosti není uvedena odpověď ano nebo ne. Zdůrazňuje, že se neorientuje v právních předpisech upravujících sociální zabezpečení, nedokázala také rozlišit mezi dvěma orgány sociálního zabezpečení a po celou dobu pobírání důchodu starobního a vdovského se domnívala, že pobírá důchody oprávněně. Při přiznání vdovského důchodu bylo stěžovatelce Krajskou vojenskou správou sděleno, že tento orgán nahlašuje Úřadu důchodového zabezpečení v Praze, že stěžovatelce byl přiznán vdovský důchod, a to případ, že by si stěžovatelka žádala o přiznání důchodu od Úřadu důchodového zabezpečení. Poukazuje na to, že nemá finanční prostředky k vrácení požadované částky 144 066 Kč, úhrada této částky by byla pro ni likvidační. Stěžovatelka je toho názoru, že žalovaná se dopustila pochybení při aplikaci § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. Po citaci uvedeného ustanovení uvádí, že z výše uvedených skutečností vyplývá, že jí nevznikla povinnost neprávem vyplácených část důchodu vrátit, neboť orgánu sociálního zabezpečení bylo známo, že pobírá vdovský a starobní důchod, přičemž stěžovatelka byla informována, jak opakovaně uvedla, že rozhodující skutečnosti nahlašuje Krajská vojenská správa Brno Úřadu důchodového zabezpečení Praha. Stěžovatelka nezná a neznala ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o krácení důchodu v případě souběhu nároku na důchod starobní a vdovský. Byla stále v dobré víře,

že pobírá oba důchody důvodně. Žalovaná se dopustila pochybení, pokud dovodila, že stěžovatelce vznikla povinnost vrátit přeplatek na důchodu. Krajský soud přitom toto pochybení žalované nenapravil. V závěru stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a pro tento důvod je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 3, 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje zcela shodné námitky, které již uplatnila v žalobě proti rozhodnutí žalované. Krajský soud se těmito námitkami dostatečným a srozumitelným způsobem vypořádal, Nejvyšší správní soud, který se s posouzením věci krajským soudem ztotožňuje, proto pro stručnost na odůvodnění rozsudku krajského soudu odkazuje. K jednotlivým stížnostním námitkám lze pak dodat následující:

Stěžovatelka sice podávala žádost o starobní důchod prostřednictvím svého zaměstnavatele, přitom však bylo její povinností dbát na to, aby žádost byla správně vyplněna. Rubrika o případném pobírání důchodu pak zůstala nevyplněna, přestože v následující rubrice týkající se pobírání výsluhového příspěvku je výslovně uvedeno, že tento příspěvek stěžovatelka nepobírá. Stěžovatelka přitom prohlásila, že veškeré údaje učinila podle pravdy a je si vědoma, že nepravdivé údaje mohou přivodit nejen odnětí neprávem získaného důchodu, ale i vymáhání náhrady škody. Je tedy nepochybné, že stěžovatelka nesplnila jí uloženou povinnost oznámit, že je příjemkyní vdovského důchodu, takže jí vznikla povinnost neprávem vyplacenou část důchodu vrátit.

Krajský soud proto postupoval v souladu se zákonem, když žalobu stěžovatelky směřující proti rozhodnutí žalované o povinnosti vrátit přeplatek na dávce starobního důchodu zamítl.

Kasační stížnost byla proto Nejvyšším správním soudem jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu